

**Regeringskansliet
Finansdepartementet**

Ert datum: 2023-10-25

Vår referens: Dnr 23–11615

Remissvar avseende Ds 2023:24 Genomförande av EU:s dataförvaltningsförordning Finansdepartementet: - Fi2023/00943.

Post- och telestyrelsen (PTS) har enligt 1 § förordningen (2007:951) med instruktion för Post- och telestyrelsen ett samlat ansvar inom postområdet och området för elektronisk kommunikation.

PTS har med utgångspunkt från myndighetens verksamhetsområde följande synpunkter.

Sammanfattning och övergripande synpunkter

Post- och telestyrelsen (PTS) välkomnar utredningens förslag om det ansvar och den roll som PTS föreslås få till följd av genomförandet av förordning (EU) 2022/868 av den 30 maj 2022 om europeisk dataförvaltningsförordning och ändring av förordning (EU) 2018/1724 (dataförvaltningsakten), fortsättningsvis benämnd dataförvaltningsförordningen.

PTS har i remissvaret fokuserat på de delar där myndigheten föreslås få en roll. Vad avser förslag som rör dataförvaltningsförordningens kapitel 2 har PTS inga synpunkter på dessa, utöver vad avser uppgiften att PTS ska administrera sanktioner för överträdelse som vidareutnyttjare gör sig skyldig till vid tredjelandsöverföringar. PTS tillstyrker detta förslag, men lämnar några förslag enligt nedan.

PTS tillstyrker i huvudsak utredningens övriga förslag. I några delar lämnas förslag eller kommentarer och i vissa fall önskas ytterligare förtydliganden kring förslagen och de bakomliggande bedömningarna.

Nedan utvecklas dessa synpunkter vad avser de olika delarna i utredningen.

Synpunkter per avsnitt i promemorian

Avsnitt 1 i promemorian – Författningsförslag

1.3 Förslag till förordning med kompletterande bestämmelser till EU:s dataförvaltningsförordning

PTS anser att 4 § första stycket ska ändras till att tillsynsmyndigheten får årligen ta ut en proportionerlig avgift från leverantörer av dataförmedlingstjänster enligt 12 § lagen (2023:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataförvaltningsförordning (se mer nedan i avsnitt 5.3.3).

Avsnitt 4 i promemorian – Vidareutnyttjande av skyddade data från myndigheter

4.5.5 Anmälan av överträdelse som vidareutnyttjare gör sig skyldig till vid tredjelandsöverföringar

Då den behöriga myndigheten för dataförmedlingstjänster ska kunna besluta om sanktionsavgift grundat på det underlag som den anmälade myndigheten lämnar är det viktigt att anmälan är komplett och innehåller all nödvändig information. PTS anser därför att det bör framgå direkt av bestämmelsen i 2 kap. 5 a § andra stycket vad en anmälan ska innehålla.

Avsnitt 5 i promemorian – Dataförmedlingstjänster och dataaltruism

5.3.3 Anmälningsförfarandet för dataförmedlingstjänster ska kunna avgiftsbeläggas

PTS ser positivt på en möjlighet att få ta ut en avgift av leverantörer av dataförmedlingstjänster, men anser att detta inledningsvis inte ska vara ett krav. PTS instämmer i utredningens uppfattning att: "Frågan om avgifter och dess utformning bör därför ses över när en sådan marknad har kunnat börja etablera sig. Nivån för avgifter och metoden för beräkning av dessa bör utvärderas av den behöriga

myndigheten efter tre år då en marknad för dataförmedlingstjänster kan ha börjat etablera sig". PTS anser dock att slutsatsen av detta bör vara att tillsynsmyndigheten inledningsvis årligen *får* ta ut en proportionerlig avgift, inte att en sådan avgift *ska* tas ut.

5.6.2 Post- och telestyrelsen bör utses som behörig myndighet för dataförmedlingstjänster och dataaltruismorganisationer.

PTS välkomnar den föreslagna rollen som behörig myndighet för dataförmedlingstjänster och de uppgifter som följer med rollen. PTS håller med om att myndigheten idag har upparbetad kompetens inom reglering, tillsyn och avgifter som anges i remissen. Däremot bedömer PTS att de nya föreslagna uppgifterna innebär ganska omfattande granskningsåtgärder för myndigheten i rollen som behörig myndighet och tillsynsmyndighet för dataförmedlingstjänster.

För att kunna lämna en sådan bekräftelse som föreskrivs i artikel 11.9 dataförvaltnings-förordningen behöver tillsynsmyndigheten gå igenom ett flertal uppgifter och underlag. PTS bedömer att denna granskning kommer vara omfattande och därmed resurskrävande. PTS anser att det vore önskvärt med ytterligare förtydliganden och vägledningar i den del som avser de bedömningar som måste genomföras av den behöriga myndigheten för att säkerställa att artikel 12 uppfylls i alla delar. De kompetenser som behövs för att genomföra denna granskning och för att myndigheten ska kunna lämna en sådan bekräftelse som förordningen stipulerar sträcker sig dessutom över ett antal områden där specifik kunskap om sakområdet kommer krävas. Det innebär att PTS behöver ta höjd för att kompetensutveckla inom ett antal områden på kort sikt, och över tid kan myndigheten behöva rekrytera mer personal. PTS kommer även behöva upprätta system och processer för att hantera dessa nya uppgifter.

Det finns således en stor osäkerhet i vad som behövs i form av resurser för det nya uppdraget. Mot bakgrund av detta ser PTS behov av att snabbt kunna omvärdera resursbehovet och behöva återkomma till regeringskansliet om ytterligare resurser för att säkerställa att uppdraget kan utföras. Se vidare avsnitt 8, konsekvensanalys.

5.7.1 Tillsyn

PTS noterar att utredningen synes utgå från bedömningen att tillsynsmyndighetens befogenheter i stort följer direkt av dataförvaltningsförordningen och att kompletterande regler för tillsyn endast är nödvändiga i vissa delar. Det saknas emellertid ett uttryckligt resonemang om grunderna för den tolkningen. För att ge tillsynsmyndigheten så tydliga förutsättningar som möjligt bör frågan belysas ytterligare i ett kommande lagstiftningsarbete.

Som förslaget ser ut nu finns tillsynsverktygen/sanktionsmöjligheterna angivna både i dataförvaltningsförordningen och i kompletterande bestämmelser. Även om bedömningen görs att det inte krävs ytterligare kompletterande bestämmelser bör det övervägas om det för tydlighetens skull ändå vore bra om alla bestämmelser om befogenheter för den behöriga myndigheten var samlade på ett ställe i den kompletterande lagen. PTS anser därför att det bör övervägas att det införs upplysningsbestämmelser i den kompletterande lagen, d.v.s. bestämmelser som upplyser om de bestämmelser som finns i dataförvaltningsförordningen.

5.8.4 Föreläggande mot dataförmedlingstjänster ska kunna förenas med vite

PTS anser att det är bra att förelägganden mot leverantörer av dataförmedlingstjänster ska kunna förenas med vite. I utredningen anges att det ska vara möjligt såväl i förhållande till artikel 14.2 och artikel 14.4. Artikel 14.4 ger den behöriga myndigheten befogenhet att kräva att överträdelse som avses i punkt 3 i samma artikel upphör och får i detta hänseende använda vitesförelägganden. Artikel 14.4 hänvisar således inte till artikel 14.2.

Som PTS tolkar utredningens förslag ska den behöriga myndigheten, om en leverantör av dataförmedlingstjänster motsätter sig att komma in med uppgifter som den behöriga myndigheten har begärt in med stöd av artikel 14.2, kunna förelägga denne vid vite att komma in med uppgifterna. PTS anser att det är något otydligt om detta ska förstås som att ett sådant föreläggande görs med stöd av artikel 14.4 och att ett sådant föreläggande därmed ska föregås av ett meddelande enligt artikel 14.3, eller om tanken är att en begäran enligt artikel 14.2 får förenas med vite. Det vore önskvärt om detta förtydligas i det kommande lagstiftningsarbetet.

5.8.5 Den behöriga myndigheten ska kunna utfärda erinran

Utredningen anger att erinran ska kunna användas vid sådana överträdelse som tillsynsmyndigheten bedömer behöver resultera i någon sanktion men där det inte finns skäl att besluta om att dataförmedlingstjänsten ska avbrytas eller att dataaltruismorganisationen inte längre ska få vara registrerad som en erkänd sådan. I förhållande till dataaltruismorganisationer vill PTS göra följande påpekanden. Utredningen anger att den behöriga myndigheten får besluta att återkalla rätten att använda beteckningen "dataaltruismorganisation som är erkänd i unionen". Enligt ordalydelsen i artikel 24.5 ska den erkända dataaltruismorganisationen, om den inte uppfyller ett eller flera krav ens efter att den underrättats om detta, förlora sin rätt att använda den nämnda beteckningen och avlägsnas från det offentliga nationella registret samt det offentliga unionsregistret. PTS tolkar bestämmelsen som att den behöriga myndigheten, om den funnit att något krav inte längre är uppfyllt, ska besluta att återkalla rätten att använda den nämnda beteckningen samt ta bort dataaltruismorganisationen från det offentliga nationella registret. PTS anser därmed att dataförvaltningsförordningen inte ger utrymme för den behöriga myndigheten att i en sådan situation istället besluta om en mildare sanktion, i detta fallet en erinran.

Möjligheten att utfärda en erinran är en ny typ av tillsynsverktyg för PTS. Det vore därför önskvärt med mer vägledning om i vilka fall en erinran kan tänkas vara en lämplig sanktion. Utredningen tar upp sådana överträdelse som tillsynsmyndigheten bedömer behöver resultera i någon sanktion men där det inte finns skäl att besluta om att dataförmedlingstjänsten ska avbrytas eller att dataaltruismorganisationen inte längre ska få vara registrerad som en erkänd sådan. I förslaget till författningskommentar anges att om leverantören av dataförmedlingstjänsten eller dataaltruismorganisationen vidtar åtgärder för att säkerställa att de efterlever förordningen, och överträdelsen inte är så allvarlig att avbrytande av tillhandahållandet av tjänsten eller en återkallelse av rätten att använda beteckningen inte är aktuell, kan en mildare sanktion vara lämplig. Vidare anges att det för dataförmedlingstjänster kan istället sanktionsavgifter vara en lämplig sanktion vid allvarligare överträdelse. Här framgår således att erinran är tänkt som ett mildare alternativ till avbrytande av

tillhandahållandet av dataförmedlingstjänsten eller återkallelse av rätten att använda den särskilda beteckningen för dataaltruismorganisationer. Själva bestämmelsen är dock inte utformad som att det finns en sådan begränsning. Här behövs således förtydliganden och ytterligare vägledning för när erinran skulle vara en lämplig åtgärd, särskilt då erinran vore ett nytt tillsynsverktyg för PTS.

PTS anser också att det är oklart hur sanktionen erinran är tänkt att förhålla sig till möjligheten att avstå från att ta ut en sanktionsavgift som föreslås i 7 § tredje stycket lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s dataförvaltningsförordning. Det kan tänkas att en överträdelse av det mildare slaget skulle kunna resultera likväl i att myndigheten beslutar att avstå från att ta ut en sanktionsavgift som att myndigheten beslutar om en erinran istället för att pröva om en sanktionsavgift ska tas ut. Det vore därför önskvärt med ytterligare vägledning om hur dessa sanktioner förhåller sig till varandra.

5.8.8 Sanktionsavgifter för vidareutnyttjare

PTS anser att den behöriga myndigheten för dataförmedlingstjänster bör ges vissa egna utredningsbefogenheter.

I förslaget till författningskommentar till 6 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s dataförvaltningsförordning anges att bedömningen av om en sanktionsavgift ska utgå, och hur stor den ska vara, ska göras på det underlag som den anmälade myndigheten lämnat. Det anges att tillsynsmyndigheten inte har någon vidare utredningsskyldighet utöver förvaltningslagens krav och att ärendet ska handläggas på handlingarna. Vidare anges att tillsynsmyndigheten kan begära kompletterande uppgifter från både den anmälade myndigheten och vidareutnyttjaren, samt att tillsynsmyndigheten inför beslut ska kommunicera underlaget med vidareutnyttjaren i enlighet med förvaltningslagen.

PTS anser att den behöriga myndigheten för dataförmedlingstjänster, för att uppfylla den utredningsskyldighet som följer av förvaltningslagen, kan komma att behöva vidta ytterligare utredning inför ett beslut om sanktionsavgift. PTS anser därför att den behöriga myndigheten för dataförmedlingstjänster bör ges verktyg att vidta nödvändig utredning om det behövs. PTS anser att myndigheten bör ges en möjlighet att förelägga vidareutnyttjaren att komma in med uppgifter. Det bör också övervägas om ett sådant föreläggande får förenas med vite.

Avsnitt 8 i promemorian – Konsekvensanalys

8.1.3 Konsekvenser för behörig myndighet för dataförmedlingstjänster och dataaltruismorganisationer

PTS instämmer delvis i utredningens bedömning att myndighetens ökade resursbehov kan finansieras genom anslag, men gör samtidigt den egna bedömningen att det ökade resursbehovet i sin helhet bör finansieras genom anslag inledningsvis. PTS delar också utredningens bedömning att det är svårt att uppskatta erforderliga resurser både på kort och lång sikt, då detta i stor utsträckning är en marknad under skapande. PTS välkomnar att utredningen tydligt pekar på ett ytterligare finansieringsbehov från år 3, när en marknad med både dataförmedlingstjänster och dataaltruismorganisationer kan ha etablerats.

8.1.4 Deltagande i europeiska datainnovationsstyrelsen

PTS instämmer delvis i utredningens bedömning att myndighetens deltagande i den europeiska datainnovationsstyrelsen kan finansieras genom ökade anslag. PTS anser att ett sådant deltagande ska finansieras via anslag. PTS välkomnar att samråd ska ske med Myndigheten för digital förvaltning (Digg) och anser att även detta ska finansieras via ökade anslag för att säkra att resurser för samråd kommer att finnas.

PTS delar utredningens uppfattning att det långsiktiga resursbehovet är svårt att bedöma. PTS gör bedömningen att deltagandet på sikt kommer att vara mer resurskrävande med tanke på den centrala rollen samordningen förväntas ha för realiseringen av den europeiska datastrategin, vilket även utredningen pekar på. Med utgångspunkt i detta gör PTS bedömningen att samverkan och samråd bör ske inte enbart med Digg utan även med andra svenska aktörer med central betydelse för dataekonomin och datadelning. PTS ser det sannolikt att resursbehovet kommer att öka och välkomnar därför utredningens bedömning att anslaget för arbete relaterat till den europeiska datainnovationsstyrelsen, inberäknat samordning, kan behöva fördubblas till år tre.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Dan Sjöblom. I ärendets slutliga handläggning har även chefsjuristen Karolina Asp, avdelningschefen Kerstin Karlsson, verksjuristen Emma Edsjö och rådgivaren Karolina Sölsnaes (föredragande) deltagit.